

PrenNE

BOUW

Nieuwe VCA 2008, algemene toelichting

Nieuwe VCA 2008, wijzigingen tegenover de vorige versie

Door Kris De Meester,
adviseur veiligheid & gezondheid VBO en secretaris vzw BeSaCC-VCA

5 maart 2009
De Montil - Affligem

Contractorveiligheid

VCA 2008

PreNNE, 5 maart 2009, Affligem
Kris De Meester
Secretaris vzw BeSaCC-VCA
Adviseur Verbond van Belgische Ondernemingen

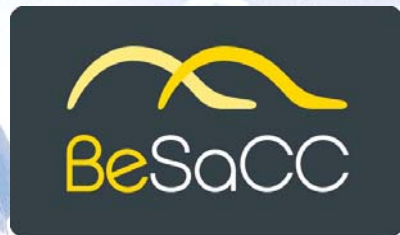

1

Contractorveiligheid

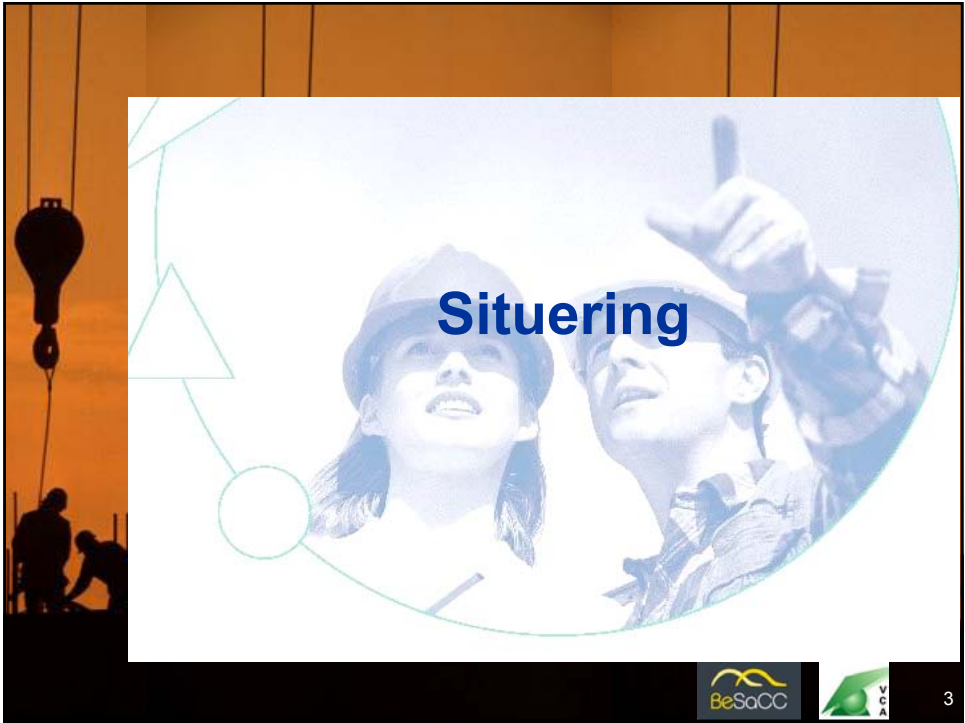
V
C
A

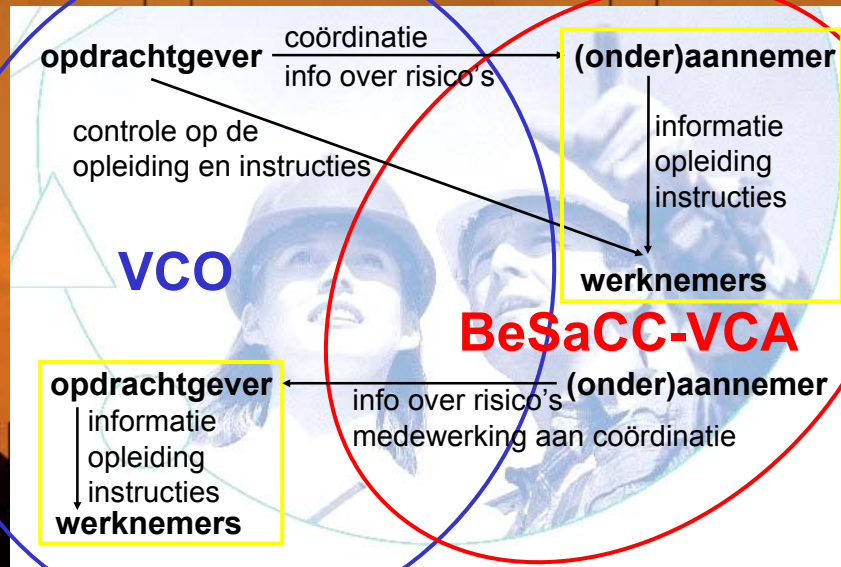
vzw BeSaCC-VCA asbl

2

Situering: welzijnswet

Initiatief bedrijfsleven

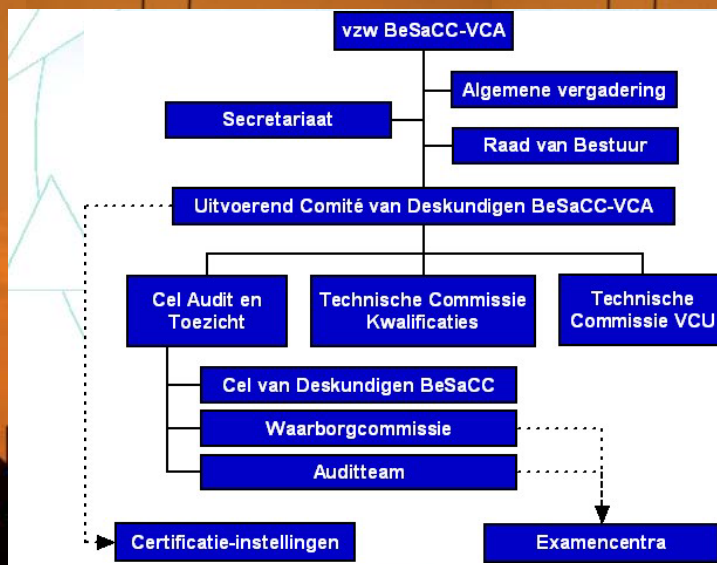
- ❑ **BeSaCC: Belgian Safety Criteria for Contractors**
  - Attestering op basis van onderzoek dossier door deskundigen
- ❑ **VCA: Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers**
  - Certificatie door een certificatie instelling

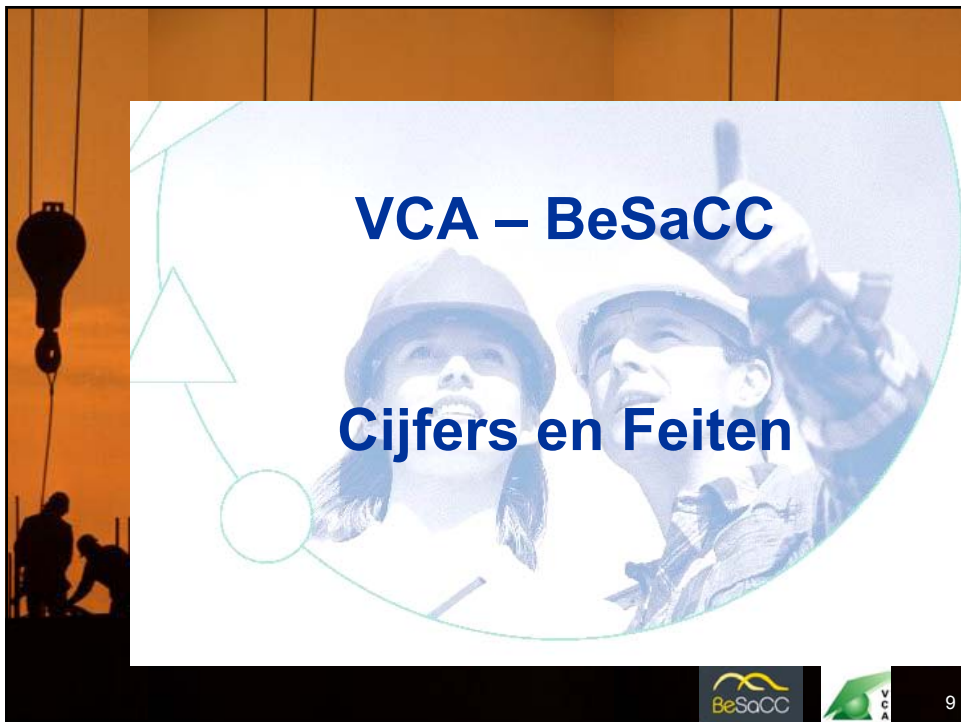
vzw BeSaCC-VCA

Leden vzw

- ❑ Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO)
  - ❑ Confederatie Bouw
  - ❑ Multisectorale koepelorganisatie van de chemie en de life sciences (ESSENSCIA)
  - ❑ Belgische Petroleum Federatie (BPF)
  - ❑ Federatie der Algemene Bouwaannemers (FABA)
  - ❑ Unie van het KMO Bouwbedrijf (Bouwunie)
  - ❑ Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven (FEBEG)
  - ❑ Belgische federatie van de textiel-, hout- en meubelindustrie (FEDUSTRIA)
  - ❑ Multisectorfederatie van de technologische industrie (AGORIA)
  - ❑ Algemene Belgische schoonmaak- en ontsmettingsunie (ABSU)
  - ❑ Federatie van partners voor werk (FEDERGON)
  - ❑ Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO)
  - ❑ Provinciaal Veiligheidsinstituut (PVI)
  - ❑ Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf (NAVB)
  - ❑ Instituut voor preventie, bescherming en welzijn op het werk (PREVENT)
  - ❑ Vereniging van externe diensten voor preventie en bescherming (CO-PREV)
  - ❑ Koninklijke Vlaamse Vereniging voor Preventie en Bescherming (PRE-BES)
  - ❑ De Federale Verzekeringen
  - ❑ Belgacom
  - ❑ British Telecom
  - ❑ Le Forem
  - ❑ La mission wallonne des secteurs verts
- ❑ + samenwerking met Belac, FOD WASO en werknemersorganisaties in uitvoerende organen van de vzw (UCvD, TC-K, ...)

Structuur vzw BeSaCC-VCA

Historiek VCA

- GSA-LSA 1990
- Raad voor Accreditatie (RvA) 1994
- Belcert (Belac) 2000
- VCA versie 01 1994
- VCA versie 02 1997
- VCA versie 03 2000
- VCA versie 04 2004
- VCA versie 05 2008
- VCU versie 01 1998
- VCU versie 02 1999
- VCU versie 03 2002
- VCU versie 04 2007
- VCO versie 01 2004
- VCO versie 02 2007
- Handleiding VCA versie 01 2004
- Handleiding VCA versie 02 2008

Certificatie instellingen (Belac)

- SGS Systems and Certification
- BCC
- Kiwa Belgium
- AIB-Vinçotte
- BCCA
- HaCeCo
- PME-cert
- BTV-audit
- Bureau Veritas
- <http://belac.fgov.be>
- http://economie.fgov.be/organization_market/belac/QMS/applic/QMSr_nl.asp

VCA certificaten

Belgische bedrijven met VCA certificaat

- 2001: 900
- 2002: 1055
- 2003: 1318
- 2004: 1546
- 2005: 1495
- 2006: 1617
- 2007: 1815
- 2008: 1847 (01.09.2008)

VCA certificaten

Belgische bedrijven met VCA certificaat 01/09/2008

- VCA* 1100 (957 Belac + 143 RVA)
- VCA** 747 (595 Belac + 152 RVA)
- TOT 1847 (1552 Belac + 295 RVA)

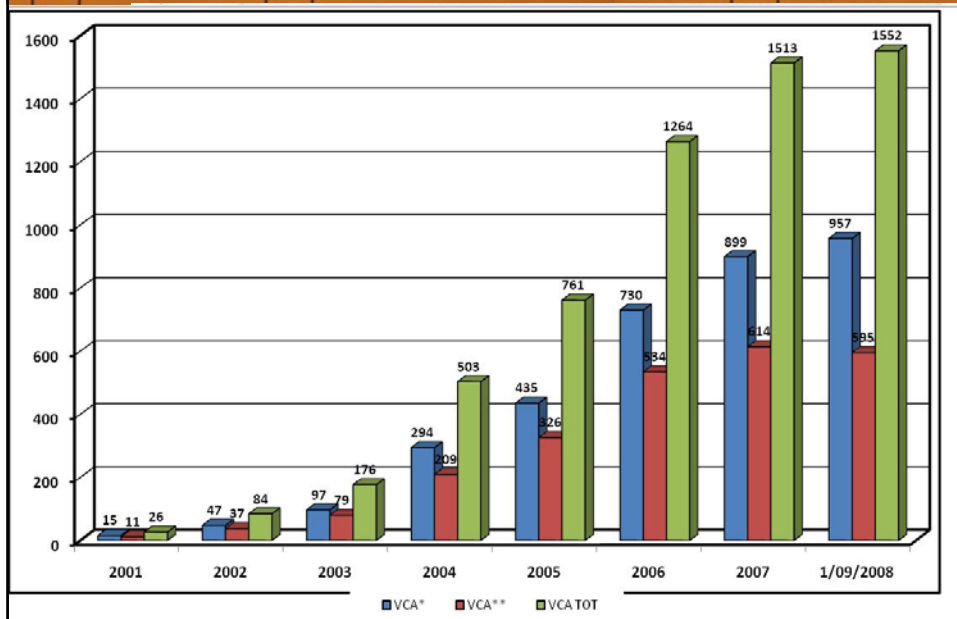

VCA certificaten

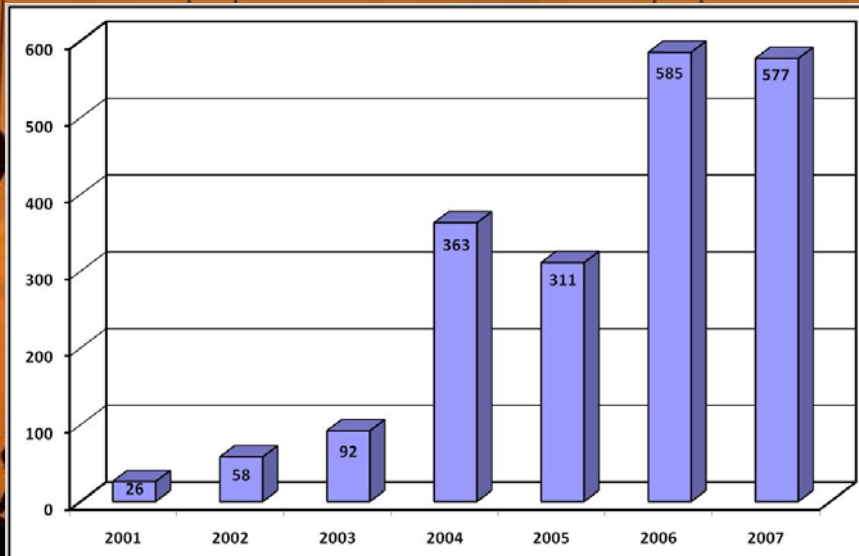
Belgische bedrijven met VCA certificaat

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1/09/2008
BE	VCA*	15	47	97	294	435	730	899	957
	VCA**	11	37	79	209	326	534	614	595
	VCA TOT	26	84	176	503	761	1264	1513	1552
	VCU				7	10	12	26	26
NL	VCA*		481	590	544	383	197	137	143
	VCA**		419	552	499	351	196	165	152
	VCA		900	1142	1043	734	393	302	295
	VCU		13	15	15	17	15	6	10
TOTAL BE+NL	VCA*		528	687	838	818	927	1036	1100
	VCA**		456	631	708	677	730	779	747
	VCA	900	1055	1318	1546	1495	1657	1815	1847
	VCU				22	27	27	32	36

VCA Belac

VCA Belac (certificaten per jaar)

Diploma's opleidingen

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008jun
Basic	16.007	20.010	22.540	24.337	30.773	29.056	18.291
Supervis.	3347	3663	4784	5564	6366	6653	4498
Temp work agencies		154	230	268	293	523	217
TOTAL	19.354	23.827	27.554	30.169	37.432	36.232	23.006
CUMUL	77.601	104.811	132.365	162.347	199.961	236.206	259.212

Risicovolle taken

- Nieuw accreditatieschema voor opleidings/toetsingscentra
  - Qfor model sinds 1/04/2007
- 2007: totaal van 11.259 diploma's
  - 10.535 NL + 724 FR
  - 5326 verplichte taken onder VCA

Risicovolle taken VCA

2007 - jaarverslagen van 20 centra	NL	FR	Totaal	%
Risicovolle taken met opgelegde toetsing in erkend centrum (8 taken petrochemie)				
IS-001 Vorkheftruck - gevorderd	1.232	111	1.343	12%
IS-004 Hoogwerker vrachtwagen	23	0	23	0%
IS-005 Zelfrijdende hoogwerker	1.544	220	1.764	16%
IS-006 Aanslaan en uitwijzen van lasten - rigging	202	24	226	2%
IS-007 Veiligheidswacht	686	0	686	6%
IS-008 Onafhankelijke ademhalingsbescherming	967	0	967	9%
IS-010 Flensmonteur	243	0	243	2%
IS-013 Meten en detecteren gevaarlijke stoffen	74	0	74	1%
Subtotaal	4.971	355	5.326	47%

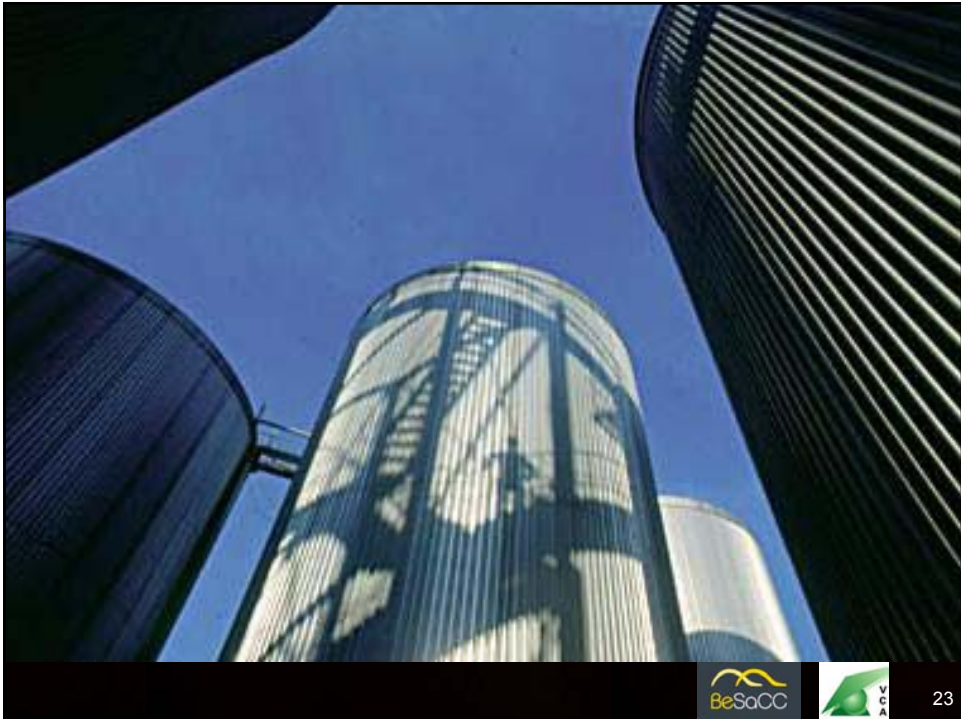
Risicovolle taken

Risicovolle taken zonder opgelegde toetsing in erkend centrum

AV-001 Vorkheftruck - basis	3.044	204	3.248	29%
AV-002 Reachtruck - basis	739	50	789	7%
AV-003 Schaarlift	152	2	154	1%
AV-004 Aanslaan en uitwijzen van lasten - basis	0	0	0	0%
AV-005 Monteur metalen constructies/ind.installaties	0	0	0	0%
AV-006 Persoonlijke valbescherming - basis	81	0	81	1%
AV-007 Irata 1	0	0	0	0%
AV-008 Irata 2	0	0	0	0%
AV-009 Irata 3	0	0	0	0%
AV-011 Brandwacht	240	34	274	2%
AV-012 Kleine blusmiddelen	0	0	0	0%
AV-013 Mobiele kranen	0	0	0	0%
AV-014 Grondverzetmachine met hijsfunctie	0	0	0	0%
AV-015 Autolaadkraan	20	0	20	0%
AV-016 Snelopbouwtoerenkraan	0	0	0	0%
AV-017 Torenkranen	0	0	0	0%
AV-020 Monteur stellingbouw	86	0	86	1%
AV-024 Hogedrukspuiter	0	0	0	0%
AV-025 Hogedrukmachinist	0	0	0	0%
IS-002 Reachtruck gevorderd	566	24	590	5%
IS-003 Verreiker	156	19	175	2%
IS-009 Persoonlijke valbescherming - pylonen, masten	27	0	27	0%
IS-011 Rolbrug afstandsbediening	353	26	379	3%
IS-012 Rolbrug cabine	100	10	110	1%
Subtotaal	5.564	369	5.933	53%

VCA 2008/05

Achtergrond

Brainstorming over toekomst VCA

- **Aanleiding: brief VNCI/VNPI (NL chemische en petrochemische industrie) over behoefte aan verbetering veiligheidsprestaties aannemers**
- **3 basisproblemen**
  - **“Oneigenlijk” gebruik VCA:** b.v. VCA** eisen waar VCA* voldoende is
  - **Marktwerving:** aannemers wensen VCA certificaat “op papier”, zonder veiligheidsbeleid “tussen de oren”
  - **Kwaliteit audits:** groot aantal ten onrechte toegekende VCA certificaten (Nederlandse studie)

Andere indeling checklist

□ Drie deelfuncties in nieuwe VCA

- VGM-risicobeheersysteem op de werkplek (b.v. projectplan, taak risico analyse,...)
- Garanderen van goede voorwaarden om veiligheid op werkplekniveau te kunnen realiseren = **checkpunten** (b.v. opleiding)
- Introduceren en/of ontwikkelen van **verbetermechanismen** (VCA**) (b.v. management commitment)

□ Elke VCA-vraag dekt 1 of meerdere van deze 3 functies

Derde certificatie niveau

□ Strengere eisen in een VCA petrochemie

Overige verbeterpunten

- ❑ Betere omschrijving certificatie-procedure (cf ISO 17021)
- ❑ Meer transparantie
- ❑ Eisen aan de inschakeling van zelfstandigen
- ❑ Benadrukken verplichtingen van opdrachtgeverszijde

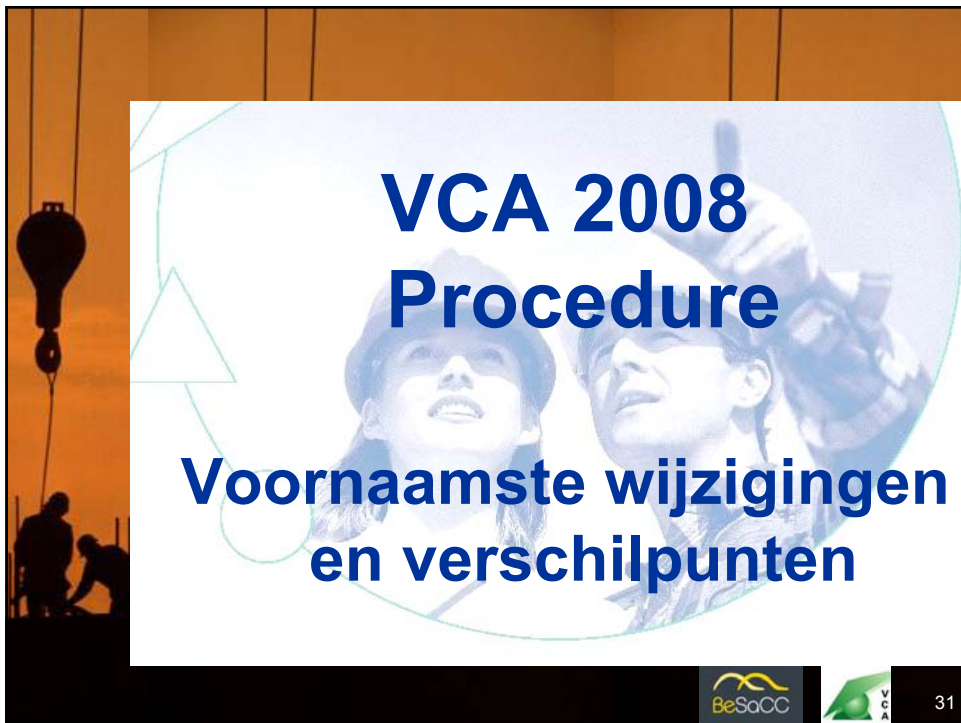
VCA 2008 Editie België

VCA 2008 Editie België

- ❑ Andere look
- ❑ Proceduregedeelte en bijlagen aangepast in samenspraak met Belac
- ❑ Checklistgedeelte identiek met NL
  - Enkele foutjes gecorrigeerd
  - Belgische termen toegevoegd (arbeidsgeneesheer, werkverlet,...)
- ❑ (NL zal nog rechtzetting/aanpassing publiceren)

VGM Checklist Aannemers

VCA 2008 Procedure

Voornaamste wijzigingen en verschilpunten

BeSoCC 31

BeSoCC 32

3 Certificatieniveaus

□ VCA*

- Gericht op de directe beheersing van VGM tijdens het uitvoeren van werkzaamheden op de werkvloer, zonder inschakeling van onderaannemers
- Limiet (minder dan 35 werknemers) is weggefallen

□ VCA**

- Gericht op de directe beheersing van VGM tijdens het uitvoeren van werkzaamheden op de werkvloer, alsmede op de VGM-structuur (o.a. VGM-beleid, VGM-organisatie en verbetermanagement)

□ VCA petrochemie (NIEUW)

- Gericht op de directe beheersing van VGM tijdens het uitvoeren van werkzaamheden op de werkvloer, op de VGM-structuur (o.a. VGM-beleid, VGM-organisatie en verbetermanagement), alsmede op specifieke aanvullende eisen voor de petrochemie

□ Volledige bedrijf of organisatorische eenheid

Toepassingsgebied

□ VCA certificatie is bedoeld voor bedrijven die werkzaamheden uitvoeren met verhoogd risico in een risicovolle omgeving (werkzaamheden in fabrieken, installaties, werkplaatsen en projectlocaties), zoals:

- werktuigbouwkundige activiteiten
- elektrotechniek en procesbesturing
- bouwkundige werkzaamheden
- civieltechnische activiteiten
- overige technische diensten, zoals:
  - isolatie
  - steigerbouw
  - industrieel reinigen
  - stralen/conserveren
  - verticaal transport

Structuur VCA 2008/05

- Proceduregedeelte
- Checklist
  - 12 hoofdstukken
  - Mustvragen (*/**/petrochemie)
  - Aanvullende vragen (□)
- Bijlagen
  - Afkortingen en definities
  - Bijlage A – Eisen aan het VCA rapport
  - Bijlage B – VCA eisen op de werkvloer met betrekking tot vraag 11.1 VCA (onderaanneming) (NIEUW)
  - Bijlage C – Uitgangspunten in VCA verband met betrekking tot zelfstandigen zonder personeel (ingezet als onderaannemer in het kader van vraag 11.1) (NIEUW)
  - Bijlage D – Matrix certificatieniveaus
  - Bijlage E – Eisen met betrekking tot de certificatie instelling, coördinatoren en auditoren (vroeger afzonderlijk document)
  - Bijlage F – Instructie aantal te besteden mandagen in het kader van VCA auditing en –evaluatie

Structuur VCA 2008/05

- Vragen
  - * / ** / petrochemie / □
  - Doelstelling
  - Minimumeisen (cursief/niet cursief)
  - Documenten
- Score = voldoen aan alle minimumeisen
- Onderbouwing van de beoordeling in het auditrapport
  - Auditor constateert per vraag dat aan alle minimumeisen wordt voldaan
  - Auditor geeft een onderbouwing bij de minimumeisen in cursief
  - Auditor beoordeelt of voldaan wordt aan de doelstelling (cursief) van iedere vraag en geeft daarvoor altijd een inhoudelijke onderbouwing

Certificatienorm

- ❑ Certificatienorm VCA*:
  - Alle 24 VCA* mustvragen
- ❑ Certificatienorm VCA**:
  - Alle 33 VCA** mustvragen
  - Minimaal zes (6) van de 14 aanvullende vragen
- ❑ Certificatienorm VCA petrochemie:
  - Alle 43 VCA petrochemie mustvragen
  - Minimaal twee (2) van de 4 aanvullende vragen

IF - arbeidsongevallen

- ❑ Niet langer uitsluitingscriterium
- ❑ IF blijft wel belangrijk maar wordt nu een indicator voor verbetering
- ❑ Sectorgemiddelde volgens Fonds Arbeidsongevallen (zie website vzw)
- ❑ Ongevalstatistieken moeten tijdens elke audit (initieel, tussentijds, herhaling) geverifieerd worden

Bedrijf met meerdere vestigingen

□ Voorwaarden voor globaal certificaat

- Een bedrijf met meer dan één vestiging met dezelfde scope van activiteiten kan een globaal VCA certificaat verkrijgen
- In principe moet elke vestiging worden geauditeerd alsof het een afzonderlijk certificaat betrof
- Het is nu echter toegestaan om met een staal (steekproef) te werken. (NIEUW)
- De hoofdvestiging wordt bezocht en doorgelicht en steekproefsgewijs ook een beperkt aantal nevenvestigingen (zie tabel), als aan bepaalde voorwaarden is voldaan

Bedrijf met meerdere vestigingen

□ Voorwaarden

- Gelijksortige dienst leveren in ieder van de (neven)vestigingen, waar de VCA activiteiten worden uitgevoerd. In beleid is vastgelegd dat dit de doelstelling van het bedrijf is
- Het VGM beheersysteem dient centraal te worden opgezet
- De hoofdvestiging dient door middel van interne audits aantoonbaar vast te stellen dat het VGM beheersysteem in de nevenvestigingen aan alle VCA eisen voldoet en wordt toegepast.
- Beperkte lokale variaties, veroorzaakt door verschillen in beschikbare apparatuur of grootte van de lokale organisaties zijn toegestaan

Bedrijf met meerdere vestigingen

- ❑ De certificatie instelling verstrekt één certificaat aan de hoofdvestiging
- ❑ Op het certificaat moet worden vermeld op welke nevenvestigingen het betrekking heeft
- ❑ Als één vestiging niet langer voldoet, vervalt het certificaat van de hele groep
- ❑ Indien niet voldaan is aan één van bovenstaande voorwaarden, dient overgegaan te worden tot afzonderlijke certificatie van de vestigingen

Bedrijf met meerdere vestigingen

Totaal aantal nevenvestigingen	Bij initiële audit	Bij tussentijdse audit	Bij herhalingsaudit
X	$\sqrt{x}$	0,6 $\sqrt{x}$	0,8 $\sqrt{x}$
2	2	1	2
3-4	2	2	2
5-6	3	2	2
7-9	3	2	3
10-11	4	2	3
12-14	4	3	3
15-16	4	3	4
17-25	5	3	4
26-...			

Procedure

- ❑ Nieuwe norm ISO 17021 op het vlak van accreditatie van de certificatie-instellingen
  - Ook voor VCA-accreditatie
  - Opdeling audits in 2 fasen:
    - Fase 1 audit (documentenbeoordeling)
    - Fase 2 audit (implementatie)

Certificatieproces

- ❑ Aanvraag VCA-certificatie bij certificatieinstelling met vermelding van de nodige gegevens
- ❑ Voorstel auditprogramma
- ❑ Documentenbeoordeling (fase 1 audit)
- ❑ Toetsing implementatie (zie ook aantal madagen en te bezoeken projecten en werklocaties)
  - Systeem moet al minimaal drie maanden geïmplementeerd zijn
- ❑ Auditrapport
- ❑ Beslissing door VCA-coördinator
- ❑ Certificatie
- ❑ (Beroepsprocedure)
- ❑ Geldigheid 3 jaar
  - Tussentijdse audits (eerste binnen 12 maand)
  - Herhalingsaudit (moet afgerond zijn voor vervaldatum)
- ❑ VCA-certificatie: aannemer mag VCA-woord- en beeldmerk voeren
- ❑ (Schorsing en intrekking certificaat)

Certificatieproces

- Gegevens voor aanvraag VCA-certificatie: extra elementen gevraagd (cf ISO 17021)
  - Structuur van het bedrijf: hoofdvestiging eventueel nevenvestigingen
  - Organogram
  - Aantal vaste medewerkers **en** aantal tijdelijke medewerkers
  - Aantal manuren per jaar voor vaste medewerkers **en** voor tijdelijke medewerkers
  - Aantal projecten (zie definitie) in het afgelopen jaar
  - Gemiddeld aantal gelijklopende werklocaties
  - Vaktechnische activiteiten, waarvoor een specifieke deskundigheid is vereist
  - Toepassingsgebied (NACE-code rev. 2)
  - **Processen/taken die uitbesteed worden** en relevant zijn in het kader van het toepassingsgebied
  - Indien van toepassing: naam en hoedanigheid van de **consultant die het bedrijf begeleid heeft** op weg naar VCA-certificatie

Te besteden audittijd

- Afhankelijk van:
  - het type certificaat: VCA*, VCA** of VCA petrochemie
  - de aard van de audit: initieel, tussentijds of herhaling
  - het aantal medewerkers, inclusief tijdelijke medewerkers: alle medewerkers die invloed hebben op het VCA-systeem
  - het aantal te bezoeken nevenvestigingen
  - het aantal projecten gedurende het afgelopen werkjaar
  - het gemiddeld aantal gelijktijdig lopende werklocaties
  - de complexiteit en de technologische context van de activiteiten
  - eventuele uitbesteding van activiteiten binnen de scope
  - resultaten van vorige audits

Te besteden audittijd

Het aantal te besteden mandagen is de som van:

- ❑ Documentenbeoordeling en rapportage
  - VCA* 0,33 mandagen
  - VCA** en VCA petrochemie 0,50 mandagen
- ❑ Toetsing implementatie op de hoofdzetel zie tabel 3
- ❑ Toetsing implementatie in de nevenvestiging(en)
  - Aantal te bezoeken nevenvestigingen zie procedure
  - Tijdsbesteding per te bezoeken vestiging zie tabel
- ❑ Toetsing implementatie op projecten
  - Aantal te bezoeken projecten zie tabel
  - Tijdsbesteding per te bezoeken project 0,33 mandagen
- ❑ Toetsing implementatie op andere werklocaties
  - Aantal te bezoeken andere werklocaties zie tabel
  - Tijdsbesteding per te bezoeken werklocatie 0,20 mandagen

NB: bij verwijzing naar mandagen gaat het telkens om effectieve audittijd

Tijd toetsing implementatie

Aantal medewerkers van invloed op VCA systeem	VCA*	VCA**	VCA petrochemie	Tussentijdse audits T1 – T2 samen	Herhalings-audit
1-10	0,75	1	1,5	100%	80%
11-25	1	1,5	2	100%	80%
26-50	1,25	2	2,5	100%	80%
51-100	1,5	2,5	3	100%	80%
101-250	1,75	3	3,5	100%	80%
251-500	2	3,5	4	100%	80%
> 501-1000	2,5	4	5	100%	80%
> 1000	3	5	6	100%	80%

Te bezoeken locaties

Totaal aantal projecten Aantal gelijklopende werklocaties	Te bezoeken projecten Te bezoeken andere werklocaties
1-5	1
6-10	2
11-20	3
21-30	4
31-50	5
51-75	6
76-100	7
101-200	8
201-300	9
301...	10

VCA 2008 Checklist

Voornaamste wijzigingen
en verschilpunten

VCA 2008/05 Checklist

- 1.1. Beleidsverklaring
  - Valt weg voor *
- 1.6. Management review
  - ***/petrochemie
  - Jaarlijkse interne audits (in drie jaren moet hele VCA-systeem bestreken zijn)
- 1.7. Doelstelling verbetering ongevallen (IF)
  - ***/petrochemie
  - Jaarlijkse doelstelling, evaluatie, bijsturing
- 1.8. Andere VGM doelstellingen
  - -/□/petrochemie
  - Jaarlijkse doelstelling, evaluatie, bijsturing
    - Alle arbeidsongevallen (uitgezonderd EHBO)
    - Milieu-incidenten
    - Meldingen van onveilige situaties/handelingen
    - VGM-inspecties
    - VGM-observaties

VCA 2008/05 Checklist

- ❑ 2.1. en 2.2. RIE/Risicoanalyse - TRA
  - Verdere verfijning/uitwerking
- ❑ 2.4. Actieplan (versie 2004/04)
  - Vervalt zie 1.7. en 1.8.
- ❑ 2.3. LMRA
  - */**/petrochemie
  - Last Minute Risk Analysis (stopmoment)
  - Medewerkers vergewissen er zich op de werkplek van of alle risico's zijn onderkend en of afdoende beheersmaatregelen zijn getroffen

VCA 2008/05 Checklist

- ❑ 3.5. VGM voorlichting en instructie
  - Samenvoeging vroegere 3.5. VGM voorlichting en 3.6. VGM instructie
- ❑ 3.7. Veiligheidspaspoort
  - Samenvoeging vroegere 3.7. gebruik en 3.8. procedure paspoort
  - NVT (score) indien geen paspoort
- ❑ 3.8. Taalbeheersing
  - Aangepast en gericht geformuleerd
- ❑ 3.10. Kennis veiligheidsregels opdrachtgever
  - */**/petrochemie
  - Voorzover dit expliciet en gespecificeerd wordt gevraagd en beschikbaar gesteld door opdrachtgevers?
  - BE: verplichting voor opdrachtgever (cf gewijzigde welzijnswet)

VCA 2008/05 Checklist

- 4.1. VGM-overleg
  - Valt weg voor *
- 4.2. Programma VGM bewustzijn en gedrag
  - -/□/petrochemie
  - In plaats van vroegere 4.2. promotieactiviteiten

VCA 2008/05 Checklist

- 5.4. Wordt het VGM-plan ter bespreking aangeboden aan de opdrachtgever?
  - Verplicht voor VCA petrochemie
- 5.5. Is er een veiligheids- en gezondheidsfunctionaris aangesteld per project?
  - Verplicht voor VCA petrochemie

VCA 2008/05 Checklist

Hoofdstuk 6 Milieuzorg

- Focus op voorkomen van bodemverontreiniging en op afvalstoffenbeheer

7.1. Noodsituaties

- Voldoende en afdoende EHBO en brandbestrijdingsmiddelen (vroegere 7.2.) worden geïntegreerd in deze vraag
- Oefening noodplan vervalt

VCA 2008/05 Checklist

8.2. Trendanalyse van bij inspecties geconstateerde tekortkomingen?

- Verplicht voor VCA petrochemie

9.4. Aangepast werk na ongeval

- Verplicht voor VCA petrochemie

VCA 2008/05 Checklist

- 11.1. Wordt bij onderaanneming zeker gesteld dat op de werkvloer aan alle van toepassing zijnde VCA-eisen wordt voldaan?
  - -/□/petrochemie
  - Niet langer verplicht voor **
  - Inclusief eisen voor zelfstandigen ingezet als onderaannemer
  - Zelfde regeling zal gelden voor VCA2004/04 (besluitenlijst)

VCA 2008/05 Checklist

- Borgen dat op de werkvloer aan de eisen van VCA wordt voldaan
- Verschillende mogelijkheden:
  1. Hoofdaannemer betreft aantoonbaar onderaannemer in managementsysteem voor wat betreft het voldoen aan de VCA eisen op de werkvloer, inclusief rapportage
  2. Onderaannemer heeft aantoonbaar en toetsbaar eigen systeem waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de eisen van VCA op de werkvloer (zie tabel)
  3. Onderaannemer heeft een certificaat VCA*, VCA** of VCA petrochemie
  4. Onderaannemer heeft een BeSaCC-attest

VCA 2008/05 Checklist

- VCA-eisen op de werkvloer
  - 2.1. Risico-inventarisatie en -evaluatie
  - 2.2. Taakrisicoanalyses
  - 2.3. LMRA's
  - 2.4. PBM
  - 3.2. Basisveiligheid VCA
  - 3.3. Veiligheid voor Operationeel Leidinggevenden VCA
  - 3.4. Risicovolle taken
  - 3.5. VGM-voorlichting en -instructie
  - 6.1. Milieumaatregelen odemverontreiniging en afvalstoffenbeheer
  - 8.1. Werkplekinspecties
  - 9.2. Medisch onderzoek
  - 10.2. Keuring arbeidsmiddelen en PBM
  - 12.1. Melding en registratie van arbeidsongevallen
  - 12.2. Arbeidsongevallenonderzoek

VCA 2008/05 Checklist

- Zelfstandige (zzp) als onderaannemer
  - Geen VCA-certificatie mogelijk (wel BeSaCC-attest)
  - Zelfstandige heeft geen onderaannemers
  - Voldoen aan zelfde eisen als tijdelijke medewerkers
  - 2.1. Risico-inventarisatie en -evaluatie
  - 3.3. Veiligheid voor Operationeel Leidinggevenden VCA
  - 3.4. Risicovolle taken
  - 10.2. Keuring arbeidsmiddelen en PBM

VCA 2008/05 Checklist

- 11.2. Vindt gestructureerde beoordeling en selectie plaats van regelmatig ingeschakelde onderaannemers op basis van de VGM-prestaties?
  - -/□/petrochemie
  - Procedure selectie en beoordeling
  - Lijst van goedgekeurde aannemers

Welzijnswet: (onder)aannemers

- (Onder)aannemers: ketenverantwoordelijkheid
- Aannemer die een beroep doet op (een) onderaannemer(s) heeft gelijkaardige verplichtingen als de opdrachtgever:
  - onveilige onderaannemers weren
  - overeenkomst sluiten (cfr. overeenkomst opdrachtgever)
  - aannemer kan, indien de onderaannemer zijn verplichtingen niet of gebrekkig naleeft, de nodige maatregelen treffen, in de bij de overeenkomst bepaalde gevallen, op kosten van de onderaannemer

VCA 2008/05 Checklist

11.3. Uitzendkrachten risicovol werk: via VCU-gecertificeerde uitzendondernemingen

- -/□/petrochemie
- Niet langer verplicht voor **

VCA 2008/05 Checklist

12.3. Onderzoekmethode ongevallen

- -/□/petrochemie
- Onderzoek naar basisoorzaken
ongevallen

VCA 2008/05 Checklist

VCA RONTGEN		VCA 2008			VCA 2004	
Rood is minder, groen is extra		*	**	p	*	**
HOOFDSTUK 1 – VGM-BELEID EN –ORGANISATIE, BETROKKENHEID VAN DE DIRECTIE						
1.1	Heeft het bedrijf een VGM-beleidsverklaring?	•	•	•	•	•
1.2	Is er een veiligheids- en gezondheidsfunctionaris aangesteld binnen het bedrijf?	•	•	•	•	•
1.3	Bestaat er een VGM-structuur in de organisatie?	•	•	•	•	•
1.4	Worden leidinggevenden beoordeeld op veiligheid, gezondheid en milieu?	□	□	□	□	□
1.5	Is directie actief betrokken bij VGM?	•	•	•	•	•
1.6	Vindt beoordeling door de directie plaats betreffende het voldoen aan de VCA-eisen?	•	•	•	•	•
1.7	Wordt een doelstelling geformuleerd en opgevolgd met betrekking tot IF verzuimongevallen?	•	•	•	•	•
1.8	Worden VGM-doelstellingen geformuleerd en opgevolgd?	•	•	•	•	•
HOOFDSTUK 2 – VGM-RISICOBEHEER						
2.1	Heeft het bedrijf een actuele VGM-risico-inventarisatie en –evaluatie ?	•	•	•	•	•
2.2	Vinden taakrisicoanalyses plaats?	•	•	•	•	•
2.3	Worden LMRA's uitgevoerd vóór aanvang van werkzaamheden?	•	•	•	•	•
2.4	Worden de juiste PBM gratis ter beschikking gesteld, onderhouden en omgeruild?	•	•	•	•	•
HOOFDSTUK 3 – OPLEIDING, VOORLICHTING EN INSTRUCTIE						
3.1	Beschikken alle medewerkers over vakopleiding en ervaring gerelateerd aan de door hen uit te voeren werkzaamheden?	•	•	•	•	•
3.2	Hebben alle operationele medewerkers een diploma, attest of certificaat "Basisveiligheid VCA"?	•	•	•	•	•
3.3	Hebben alle operationele leidinggevenden een diploma, attest of certificaat "Veiligheid voor Operationeel Leidinggevenden VCA"?	•	•	•	•	•
3.4	Hebben alle medewerkers specifieke kennis en kunde gerelateerd aan door hen binnen het bedrijf uit te voeren specifieke risicovolle taken of werkzaamheden in een risicovolle omgeving?	•	•	•	•	•
3.5	Bestaat er een bedrijfsseigen VGM-voorzichting en -instructie?	•	•	•	•	•
3.6	Bestaat er een adequate procedure voor het correct beheren en invullen van het veiligheidspaspoort, indien een veiligheidspaspoort wordt gehanteerd?	•	•	•	•	•
3.7	Vindt communicatie over VGM-zaken plaats zonder taalbelemmeringen?	•	•	•	•	□
3.8	Hebben de medewerkers kennis van de interne regels/procedures van de opdrachtgevers?	•	•	•	•	•

67

VCA 2008/05 Checklist

VCA RONTGEN		VCA 2008			VCA 2004	
Rood is minder, groen is extra		*	**	p	*	**
HOOFDSTUK 4 – VGM-BEWUSTZIJN						
4.1	Is er VGM-overleg binnen het bedrijf?	•	•	•	•	•
4.2	Heeft het bedrijf een programma voor het verbeteren van het VGM-bewustzijn en VGM-gedrag?	□	•	□	□	□
HOOFDSTUK 5 – VGM-PROJECTPLAN						
5.1	Hanteert het bedrijf VGM-projectplannen?	•	•	•	•	•
5.2	Worden de medewerkers geïnstrueerd over de inhoud van het VGM-projectplan?	•	•	•	•	•
5.3	Worden de medewerkers van onderaannemers* geïnstrueerd over de inhoud van het VGM-projectplan?	•	•	•	•	•
5.4	Wordt het VGM-plan ter bespreking aangeboden aan de opdrachtgever?	□	•	□	□	□
5.5	Is er een veiligheids- en gezondheidsfunctionaris aangesteld per project?	□	•	□	□	□
HOOFDSTUK 6 - MILIEUZORG						
6.1	Worden er voldoende preventieve milieumaatregelen genomen gericht op het voorkomen van bodemverontreiniging en op afvalstoffenbeheer?	•	•	•	•	•
6.2	Is er een milieufunctionaris aangesteld binnen het bedrijf?	□	□	□	□	□
HOOFDSTUK 7 – VOORBEREIDING OP NOODSITUATIES						
7.1	Is het bedrijf voorbereid op effectief optreden in geval van noodsituaties?	•	•	•	•	•
7.2	Hebben de in noodsituaties verantwoordelijke medewerkers binnen dat bedrijf een passende opleiding ontvangen?	□	□	□	□	□
HOOFDSTUK 8 – VGM-INSPECTIES						
8.1	Worden periodiek werkplekinspecties uitgevoerd door operationeel leidinggevenden?	•	•	•	•	•
8.2	Vindt er een trendanalyse plaats van bij inspecties geconstateerde tekortkomingen?	□	•	□	□	□

68

VCA 2008/05 Checklist

VCA RONTGEN		VCA 2008			VCA 2004	
Rood is minder, groen is extra		*	**	P	*	**
HOOFDSTUK 9 – BEDRIJFSGEZONDHEIDSZORG						
9.1	Worden medewerkers voor specifieke functies en/of bij tewerkstelling op specifieke werkplekken, mede op basis van geïnventariseerde risico's, beoordeeld op medische geschiktheid?	•	•	•	•	•
9.2	Ligt op basis van geïnventariseerde risico's (blootstelling) vast, voor welke functies werknemers periodiek een medisch onderzoek moeten ondergaan?	•	•	•	•	•
9.3	Worden medewerkers in de gelegenheid gesteld om de dienst voor bedrijfsgezondheidszorg te raadplegen?		☐	☐		☐
9.4	Voert het bedrijf een beleid om na een ongeval aangepast werk te bieden?		☐	•		☐
HOOFDSTUK 10 – AANSCHAF EN KEURING VAN MATERIALEN, ARBEIDSMIDDELEN EN PBM						
10.1	Worden VGM verantwoorde materialen, arbeidsmiddelen en PBM aangeschaft?	•	•	•	•	•
10.2	Worden arbeidsmiddelen en PBM periodiek gekeurd?	•	•	•	•	•
HOOFDSTUK 11 – INKOOP VAN DIENSTEN						
11.1	Wordt bij onderaanneming zeker gesteld dat op de werkvloer aan alle van toepassing zijnde VCA-eisen wordt voldaan?		•	•		•
11.2	Vindt gestructureerde beoordeling en selectie plaats van regelmatig ingeschakelde onderaannemers op basis van de VGM-prestaties?		•	•		•
11.3	Worden voor risicovol werk uitzendkrachten via een VCU-gecertificeerde uitzendorganisatie ingeleend?		•	•		•
HOOFDSTUK 12 – MELDING, REGISTRATIE EN ONDERZOEK VAN INCIDENTEN						
12.1	Heeft het bedrijf een procedure voor het melden en registreren van ongevallen met en zonder verzuim?	•	•	•	•	•
12.2	Vindt er onderzoek plaats van ongevallen met en zonder verzuim?	•	•	•	•	•
12.3	Wordt bij het onderzoek van ongevallen een onderzoeksmethode gehanteerd?		•	•		•
12.4	Heeft het bedrijf een procedure voor het melden en registreren van bijna-ongevallen en/of incidenten?		•	•		•
12.5	Vindt er onderzoek plaats van bijna-ongevallen en/of VGM incidenten?		•	•		•

VCA 2008/05 Röntgen

VCA RONTGEN	VCA 2008			VCA 2004	
	*	**	P	*	**
Must	24	33	43	24	33
Aanvullend	-	14	4	-	13
TOTAAL	24	39	45	24	40

VCA 2008 Checklist

Overgangsmatregelen

Overgangsmatregelen

- ❑ Goedkeuring UCvD België: 24 november 2008
- ❑ Publicatie: december 2008
- ❑ Certificatie volgens 2008/05 mogelijk vanaf publicatie

Overgangsmatregelen

- ❑ Contracten afgesloten met certificatie instellingen (onder Belac) voor 1 februari 2009 mogen nog gebaseerd worden op de VCA 2004/04 (met dien verstande dat na 1 augustus 2009) geen VCA certificaten meer mogen worden verstrekt op basis van VCA versie 2004/04)
- ❑ Vanaf 1 februari 2009: alle contracten met certificatie instellingen (onder Belac) worden afgesloten op basis van de VCA 2008/05;
- ❑ Vanaf 1 augustus 2009: alle initiële en herhalingsaudits te gebeuren op basis van de VCA 2008/05;
- ❑ De tussentijdse audits gebeuren op basis van de VCA versie waaronder de initiële of herhalingsaudit uitgevoerd werd
- ❑ Uiterlijk vanaf 1 augustus 2012: alle VCA-bedrijven moeten geauditeerd zijn op basis van de VCA 2008/05.

VCA

Andere ontwikkelingen

Crossaudits

- MASE-VCA Crossaudits
- BE-FR-NL
- Verklaring van gelijkwaardigheid t.o.v. opdrachtgevers: januari 2009?

Opleiding

- Handboek basisveiligheid
  - 2007 (NL-FR)
  - 2008 (PO-BU-HU)
- Veiligheid leidinggevenden
  - 2008 (NL-FR)
- E-learning tools

VCA voor operationelen

VCA voor leidinggevenden

Veiligheid voor operationeel leidinggevenden

BeSoCC

79

E-learning tools

- Safestart 2005-2007
  - E-learning tool gebaseerd op basisveiligheid VCA
  - EU Leonardo Da Vinci project
  - Partners: BE-NL-LU-FR-MT-UK-PO
  - Talen: NL-FR-DE-EN-PO
- Nieuw project Safestart 2008-2009
  - Vertaling in meer talen en gebruik in meer lidstaten
  - Griekenland, Roemenië, Hongarije, Bulgarije, Turkije
  - Leonardo Da Vinci: Lifelong Learning programme 2008: Transfer of Innovation

BeSoCC

80

SAFESTART

- ❑ LMS compatibel (learning management System)

www.safestart.eu

E-learning tools

- ❑ Safestart Leidinggevenden 2008-2009
  - E-learning tool gebaseerd op veiligheid voor operationeel leidinggevenden VCA
  - Aangevuld met managementmodule
  - Partners: BE-NL-ILO training center Torino
- ❑ Safestart Intercedenten en leidinggeevden uitzendondernemingen 2008-2009
  - E-learning tool gebaseerd op veiligheid voor intercedenten en leidinggevenden uitzendondernemingen VCU

Eind- en toetstermen

- Nieuwe eind- en toetstermen
  - Basisveiligheid VCA (minder theorie, meer gewenst gedrag)
  - Veiligheid voor operationeel leidinggevend VCA (meer rol van leidinggevend)
  - Veiligheid voor intercedenten en leidinggevend uitzendondernemingen VCU
- Gezamenlijk project BE-NL
- Codificatie en databaseprogramma met links naar wetgeving

Vragen?

